

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifimiz gerekçesi ile birlikte ilişikte sunulmuştur.



Özgür ÖZEL
Manisa Milletvekili
Yeni Parti Genel Başkanı



Murat EMİR
Ankara Milletvekili
Yeni Parti Grup
Başkanvekili



Gökhan GÜNAYDIN
İstanbul Milletvekili
Yeni Parti Grup
Başkanvekili



Ali Mahir BAŞARIR
Mersin Milletvekili
Yeni Parti Grup
Başkanvekili



GENEL GEREKÇE

Yıllarca çalıştıktan sonra emekli olmaya hak kazanan vatandaşlarımızın büyük bir çoğunluğu, emeklilik dönemini huzur içinde geçirmek isterken AKP'nin uyguladığı yanlış ekonomi politikaları nedeniyle ortaya çıkan kötü ekonomik koşullar yüzünden ne yazık ki insanca yaşamalarını sağlayacak bir aylık veya gelir almaktan oldukça uzaktırlar.

AKP tarafından reform adı altında aylık bağlama sisteminde yapılan değişiklikler yüzünden zaten başlangıçta düşük bağlanan emekli aylıkları yüksek enflasyon karşısında her geçen gün erimektedir. TÜİK'in eksik hesapladığı enflasyon oranları esas alınarak yapılan zamlar, gerçek enflasyonun aylıklarda yarattığı aşınmayı karşılamaktan uzak kalmaktadır. Aylıkları gerçek, enflasyon karşısında değersizleşen, emeklilerimiz temel ihtiyaçlarını karşılamakta bile zorlanmaktadırlar. Bu nedenle emeklilerimiz genel ekonomik sorunlarının yanı sıra toplumsal hayata katılamamaktan kaynaklanan sosyal ve gelir eksikliğinden kaynaklanan psikolojik sorunlarla da baş etmeye çalışmaktadır. Nitekim, emekli polis memuru Ali Şekeroğlu'nun geçinememesi nedeniyle intihar etmesi de bu sorunların en somut göstergelerinden birisi olmuştur.

Emekli, dul ve yetim yurttaşlarımızın büyük bir bölümü asgari ücretin altında aylık almaktadır. Daha büyük bir çoğunluğunun aylıkları ise açlık sınırının altında kalmaktadır. Emekli vatandaşlarımızın tamamına yakını da yoksulluk sınırı altında gelire sahiplerdir. Bu sayısal veriler, Türkiye'de emeklilerin insanca bir yaşam sürmek için yeterli gelire sahip olmadığını ve sosyal güvenlik haklarının ne yazık ki hayata geçirilemediğini göstermektedir.

Anayasanın 2'nci maddesine göre Türkiye Cumhuriyeti "sosyal bir hukuk devletidir". 60'ıncı maddesinde de "Herkes, sosyal güvenlik hakkına sahiptir. Devlet, bu güvenliğı sağlayacak gerekli tedbirleri alır ve teşkilatı kurar" denilerek sosyal güvenlik hakkı Anayasal güvence altına alınmıştır.

Emeklilerin düşük emekli aylıklarıyla yarı aç yarı tok yaşamaya çalıştığı ülkemizde, emekli yurttaşlarımızın onurlu bir yaşam sürdürebilmeleri için gerekli iyileştirmelerin biran önce yapılması devletin sorumluluğı ve yükümlülüğüdür.

Yaşlı yoksulluğunun önüne geçilmesi ve hâlihazırdaki düşük emekli aylıklarının yarattığı ekonomik, sosyal ve psikolojik sorunların çözümü için çeşitli sosyal politikalar oluşturularak bu durumun oluşmasının temelindeki etmenler belirlenmeli ve bir an önce düzenlemeler yapılması gerekmektedir.

Bu çerçevede, 2026 yılı Haziran ayı itibarıyla 14.554.185 işçi ve esnaf emeklimiz ile bunların hak sahipleri bulunmaktadır. Bunların 10.817.746'sı yaşlılık, malullük ve sürekli işgöremezlik geliri almakta iken 3.736.439'u ölüm aylığı ve sürekli işgöremezlik ölüm geliri almaktadır. Emeklilerin 5.1 milyonu belirlenen en düşük emekli aylığı olan 23.552 TL.'lik bir emekli aylığıyla geçinmeye çalışmaktadır.



Kanun teklifimizle işçi ve esnafın emekli aylık veya gelirlerinin en azından asgari ücret düzeyinin altında olmayacak bir düzeye çekilmesi gerekmektedir. Asgari ücretin net 45.800 TL. olmasına yönelik kanun teklifimizle paralel olarak işçi ve esnaf emeklilerinin en düşük aylığının da dosya bazında 45.800 TL.'ye çıkarılması ve emekliler arasında prim ve sigortalılık sürelerinin farklılığı nedeniyle aylık sisteminin farklılaşması için bu zammın bütün emeklilere yansıtılması için seyyanen zam olarak bütün işçi ve esnaf emeklilerine aylık seyyanen 22.248 TL.'lik zam yapılması teklif edilmektedir. Bu teklifle açlık sınırının oldukça altında bir gelirle yaşam mücadelesi veren, yarı aç yarı tok yaşamaya çalışan emekli yurttaşlarımızın, bir nebze olsa bile ekonomik durumlarının iyileştirilmesi amaçlanmıştır.



MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'na ek madde eklenerek işçi ve esnaf emeklilerine dosya bazında 22.248 TL'lik ilave ödeme yapılması teklif edilmektedir.

MADDE 2- Yürürlük maddesidir.

MADDE 3- Yürütme maddesidir.



SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

"EK MADDE 25- Kurumca bu Kanun, ve mülga sosyal güvenlik kanunları uyarınca gelir ve aylık ödemesi yapılan ve bu kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) fıkraları kapsamındaki sigortalılara, dosya bazında (14.121) gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarda aylık ilave ödeme yapılır.

Birinci fıkrada belirtilen ödemenin yapılmasında;

a) İş kazaları ve meslek hastalıkları sigortasından sürekli iş göremezlik geliri almakta olanlara, gelir bağlanmasına esas olan sürekli iş göremezlik derecesi oranı,

b) Hak sahiplerinin hisseleri oranı,

c) İş kazası veya meslek hastalığı sonucu meslekte kazanma gücünü %50 oranının altında kaybetmesi nedeniyle sürekli iş göremezlik geliri bağlanmış iken ölenlerden, ölümü iş kazası veya meslek hastalığına bağlı olmayanların hak sahiplerine, sigortalıya gelir bağlanmasına esas olan sürekli iş göremezlik derecesi üzerinden hak sahiplerinin hisseleri oranı,

ç) Yabancı ülkelerle akdedilen sosyal güvenlik sözleşmeleri uyarınca kısmi gelir veya aylık alanlara, ülkemiz mevzuatına tabi olarak geçen prim ödeme gün sayılarının, sosyal güvenlik sözleşmesine göre nazara alınan toplam prim ödeme gün sayısına olan oranı,

esas alınır.

Birden fazla dosyadan gelir ve aylık alanlara en fazla ödemeye imkân veren bir dosya üzerinden ödeme yapılır.

Bu madde kapsamında yapılan ödemeler evlenme ödeneği hesabında dikkate alınmaz.

Bu madde kapsamında yapılan ödemelerden kesinti yapılamaz ve bu ödemeler haczedilemez.

Bu madde kapsamında yapılacak ödemeleri karşılamak amacıyla gerekli olan tutar, yazılı talebe istinaden ayrıca fatura aranmaksızın Hazinece Kuruma ödenir.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslarını belirlemeye Kurum yetkilidir."

MADDE 2- Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

